



Advokátní kancelář
JUDr. PhDr. Oldřich Choděra

KANCELÁŘ V. JUD. OCHRANĚ PRÁV
 SOZ. R. 1000
 PRÁVNÍ
 PŘÍJEM
 DNE 24-9-2014
 POC. LISTU: 4 PRÍLOHA: ✓



KVOPP009A246

DIS 173/13/EN

tel: 224 215 350
 224 211 604
 777 444 368
 fax: 224 237 421
 dat. schránka: 53whe5x

Jugoslávská 12
 Praha 2 - Vinohrady
 120 00
 dr.chodera@chodera.cz

Veřejná ochránkyně práv
 Mgr. Anna Šabatová, PhD.
 Údolní 39
 602 00 Brno

V Praze dne 19.9.2014
 zn.: 1124/N/Ka

Vážená paní veřejná ochránkyně práv,

obdržel jsem Vaše vyjádření ze dne 9.9.2014 ve věci porušení antidiskriminačního zákona ze strany ředitelky Střední zdravotnické školy PhDr. Ivanky Kohoutové, PhD., který je reakcí na můj dopis ze dne 4.9.2014. Přiznám se, že nemohu skrýt určité rozpaky, které ve mně obsah Vašeho dopisu vyvolává.

Zvláště mne zarazila Vaše reakce na můj postoj k Vaší žádosti, aby má klientka do definitivního ukončení případu nesdělovala výsledky šetření médiím či zprávu o šetření nevyvěšovala na internetové stránky školy. Nyní tuto svoji žádost označujete jako pouhou prosbu o diskrétnost, která měla oběma stranám zajistit klid pro výměnu názorů a informací na základě zprávy a současně zpochybňujete, že by tato Vaše prosba o diskrétnost mohla jakýmkoliv způsobem omezit právo mé klientky na právní ochranu.

K tomu bych chtěl především uvést, že jste si zcela zjevně při formulaci své žádosti (nikoliv tedy prosby o diskrétnost) neuvědomila, že výkonem funkce veřejné ochránkyně práv ve smyslu zák. č. 349/1999 Sb. plníte významnou roli při realizaci zabezpečení práv občanů a tedy máte postavení státního orgánu a tedy nikoliv soukromé osoby. Zatímco soukromé subjekty mohou, samozřejmě, uzavírat různé dohody ohledně publikace nějakých záležitostí na veřejnosti a dávat k uzavření takovýchto dohod podněty a návrhy, je naprosto nemyslitelné, aby státní úředník podobné návrhy a žádosti adresoval jiným subjektům s výjimkou pochopitelně takových případů, kdy povinnost zachovávat mlčenlivost vyplývá z právního předpisu. Tak tomu ve vztahu k mé klientce nepochybně nebylo. Je však pochopitelné, že pokud moje klientka jako řádná občanka České republiky obdržela žádost úředníka státu, aby mlčenlivost zachovávala, vycházela, samozřejmě, z předpokladu, že tato žádost má zákonný

podklad. Tak tomu však, bohužel, v případě Vaší žádosti nebylo. Svoji žádostí jste tak fakticky omezila mé klientce svobodu projevu. Není přitom vůbec důležité, zda moje klientka chtěla celý případ medializovat či nikoliv, případně které skutečnosti chtěla veřejně publikovat. Svobodu projevu totiž nelze v zásadě omezovat obsahem tohoto projevu, tedy s výjimkou případu, kdy by obsah projevu porušoval právní řád. Bylo proto čistě jen záležitostí samotné ředitelky školy, aby zvolila prostředky, kterých chce použít v této záležitosti k obraně svých oprávněných zájmů a rozhodně nebylo ve Vaší pravomoci jakýmkoliv způsobem jí zajišťovat klid, apod., jak se zmiňujete ve svém dopise.

Rovněž mne zarazila samotná skutečnost, že celá záležitost byla, a to nikoliv zásluhou mé klientky, medializována a v důsledku toho proniklo na veřejnost i jméno školy a tím i jméno její ředitelky. Obávám se rovněž, že nemusí být nedůvodný závěr, že k medializaci došlo právě únikem informací z Vašeho úřadu.

Znovu musím trvat na výhradách, které jsem ve svém dopise vznesl vůči Vaším závěrům, že došlo jednáním ať již školy nebo konkrétně mé klientky, k porušení antidiskriminačního zákona. Sama jste se ve svém původním dopise zmínila, že očekáváte tzv. konečné vyřešení této otázky, aniž byste blíže nastínila, co si pod takovýmto řešením představujete. Považuji rovněž za nepochybné, že takovýmto vyřešením nemůže být obsah Vaší zprávy. V této své zprávě totiž zcela zjevně pomíjíte celou hloubku problematiky, neuvědomujete si zjevně šířku celého problému, který se snažíte ve své zprávě řešit. Je také nepochybné, že v různých zemích jsou názory na používání určitého způsobu oblékání, které může vyjadřovat náležitost k určité církvi, rozdílné. V této souvislosti poukazují zejména na stanovisko, které uplatňují státní orgány ve Francii. Je možné, že problematiku používání hidžábu považujete za okrajovou s tím, že zásady vysoké tolerance k jeho používání, které zastáváte, se týkají jen velmi úzké skupiny osob. Já se však domnívám, že způsob řešení těchto otázek nemůže být různý v závislosti na tom, kolik např. osob muslimského vyznání v současné době žije v České republice a kolik právě ve Francii, kde osoby muslimského vyznání již představují výraznou část obyvatelstva.

Současně se domnívám, že tato otázka by měla být řešena i individuálně ve vztahu ke konkrétnímu místu, kde by měla být takováto část oblečení používána a zásady pro přípustnost takového oblečení musejí být různé, např. podle charakteru jednotlivých škol a musejí, samozřejmě, přihlížet i k tomu, jaký je charakter práce, ke které je student školy vychováván. Důležité je, samozřejmě, jaké jsou společenské a kulturní vztahy v našem státě, které, samozřejmě, vycházejí z křesťanských tradic. Je tudíž zcela na místě požadovat po osobách, které pocházejí ze států s jinou tradicí, aby při pobytu v České republice se chovaly způsobem odpovídajícím jejím zvyklostem.

Jak jsem již uvedl ve svém dopise, je zjevné, že jste si rovněž neuvědomila, že argumentace, které jste použila, je možné zneužít pro ať již skutečnou nebo předstíranou obhajobu určitých extrémních projevů při oblékání, pokud bychom zůstali u muslimského náboženství, nepochybně Váš postoj plně ospravedlňuje i nošení nikábu a burky.

Současně bych chtěl poukázat na to, že při výkonu své funkce jste vázána povinnostmi zachovávat mlčenlivost ohledně všech skutečností, o kterých se dozvíte. Obávám se, že jste tuto povinnost porušila minimálně tím, že jste se na medializaci celého případu podílela. Mlčenlivost jste totiž povinna zachovávat i v případě, že by někdo jiný případ medializoval.

Rovněž bych Vás chtěl upozornit na to, že Váš postup, pokud jste požadovala, aby Střední zdravotnická škola předložila školské radě původní návrh znění školního řádu obsažený ve zprávě o šetření, není v souladu s Vašimi pravomocemi. Jak vyplývá z ust. § 19 zákona o veřejném ochránci práv, jste oprávněna dávat pouze určité podněty k zahájení různých řízení, případně k odstranění nečinnosti. V žádném případě však nejste oprávněna dávat jakákoliv konkrétní doporučení. Ve věci změny školního řádu Vás musím seznámit s tím, že moje klientka jako ředitelka školy není oprávněna schvalovat či měnit školní řád. Svým způsobem může dát k takovému postupu pouze podnět školské radě. Tímto svým postupem jste zcela zjevně překročila rámeček vymezený výše citovaným ustanovením zákona. Současně bych chtěl poukázat na to, že z výše uvedeného vyplývá, že moje klientka jako ředitelka školy nemůže zajistit schválení či změnu školního řádu v určitém znění. Připomínám, že ve školní radě, která tuto pravomoc jako jediná má, jsou i zástupci rodičů studentů. Moje klientka není přesvědčena o tom, že členové školní rady budou ochotni schválit požadovanou většinou předpis v takovém znění, který by umožňoval, aby studentky školy např. se pohybovaly ve škole v nikábu nebo v burce. Je zcela logické, že takové ustanovení školního řádu, které by vycházelo z Vašeho stanoviska, by bylo rovněž zneužitelné. K používání oblečení, které by bylo vydáváno za náboženský symbol vyjadřující příslušnost k určitému náboženství či církvi, by se začali hlásit studenti či studentky, které žádný vztah k těmto náboženstvím či církvím ve skutečnosti nemají. Tato skutečnost je ovšem velmi obtížně zjistitelná a ověřitelná vzhledem k tomu, že, jak předpokládám, po listopadu 1989 ukončila svoji činnost Státní bezpečnost, která snad jediná náležitost k církvím a náboženstvím evidovala. Z těchto důvodů se obávám, že Vámi formulované zprávy nemohou být podkladem pro seriózní řešení dané problematiky a nelze proto z jejich zásad vycházet ani při formulování školního řádu. Za této situace mám za to, že byste měla po náležitém a odpovědném zvážení všech okolností přikročit ke změně svého stanoviska.

Rovněž nepatří k oprávněním veřejné ochránkyně práv komentovat postup jiných občanů, činit nějaká doporučení, apod. Překvapilo mne proto, že jste Vy, jako státní úřednice, má vyjádření označila jako silácké výroky bez relevantní argumentace. Toto je zcela zjevně v rozporu s Vašimi právy vyplývajícími z Vaší funkce a mám za to, že i nedůstojné Vašeho úřadu. Především se totiž domnívám, že otázky, které řešíte ve své zprávě, mají širší společenský dopad a tudíž by měly být předmětem případné širší diskuse, ve které by se mohli k dané problematice vyjádřit představitelé všech vrstev naší společnosti, ať již se jedná o představitele různých církví a náboženství, odborníky různých oborů společenských vztahů, ale také např. lékařů, neboť se domnívám, že tento problém rozhodně nemůže řešit toliko jedna osoba, byť zastává funkci veřejné ochránkyně práv.

Z těchto důvodů znovu opakuji, že očekávám, že za nesprávnost svého postupu se mé klientce omluvíte.

S pozdravem



JUDr. PhDr. Oldřich Choděra

Doporučeně.